

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยวิธีการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2550 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 รวม 2,102 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้
    - 1.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 17 โรงเรียน
ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 17 คน ครูผู้สอน 484 คน รวม 501 คน
    - 1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 107 โรงเรียน
ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 107 คน ครูผู้สอน 865 คน รวม 972 คน
    - 1.3 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 58 โรงเรียน
ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 58 คน ครูผู้สอน 571 คน รวม 629 คน
- รวมโรงเรียนทั้งสิ้น จำนวน 182 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มจากประชากรหลายชั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน สุ่มแบบแบ่งชั้น จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน (Stratified random sampling) โดยวิธีจับสลากตามสัดส่วน แล้วกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545:43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 324 คน แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 124 คน และครูผู้สอน จำนวน 200 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เล็ก	58	39	280	30
กลาง	107	73	1,305	135
ใหญ่	17	12	335	35
รวม	182	124	1,920	200

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1. แสดงขอบเขตจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากประชากรโดยใช้ภาพรวมของทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2
2. จำแนกผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน ให้กระจายไปให้ครบ ในแต่ละขนาดโรงเรียนในแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ
3. สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลากเลือกโรงเรียนในแต่ละอำเภอของเขตพื้นที่การศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน ตามตารางที่ 2 และ 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาด
โรงเรียนในแต่ละอำเภอ

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอโพธิ์ชัย	26	17	38	26	5	4	69	47
อำเภอโซ่พิสัย	12	8	28	19	4	3	44	30
อำเภอปากคาด	6	4	13	9	2	1	21	14
กิ่งอำเภอเฝ้าไร่	4	3	16	11	3	2	23	16
กิ่งอำเภอรัตนวาปี	10	7	12	8	3	2	25	17
รวม	58	39	107	73	17	12	182	124

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน
ในแต่ละอำเภอ

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอโพธิ์พิสัย	132	14	460	48	101	11	693	73
อำเภอโซ่พิสัย	58	6	339	35	77	9	474	50
อำเภอปากคาด	24	3	161	16	63	6	248	25
กิ่งอำเภอเฝ้าไร่	20	2	198	21	45	4	263	27
กิ่งอำเภอรัตนวาปี	46	5	147	15	49	5	242	25
รวม	280	30	1,305	135	335	35	1,920	200

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งวุฒิการศึกษา สาขาวิชา ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.3 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และกำหนดโครงสร้างเนื้อหา

2.4 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามโครงสร้างของเนื้อหา จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำแบบสอบถามไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง (Construct validity) และความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ตลอดจนความชัดเจนของภาษา โดยปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

- 2.6.1 นายสุรศักดิ์ สีเพ็ญ ผู้อำนวยการโรงเรียนกุฉินทวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
- 2.6.2 นางสาวอัสพร สุวรรณรอด ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ค.ม. (ภาษาไทย)
- 2.6.3 นางสาววราณี เลียววิวัฒน์ชัยศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ค.ม. (การวัดและประเมินผล)
- 2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หากความเที่ยงตรงรายข้อ โดยหาค่าความสัมพันธ์รายข้อกับรวมทุกข้อ เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ 39 ข้อ ($.32 < r > .87$)
- 2.8 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา α 0.97
- 2.9 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2
2. ติดต่อประสานงานและขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อเก็บข้อมูลในระหว่าง วันที่ 17 พฤษภาคม 2550 ถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2550

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด โดยตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้อง สมบูรณ์
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อและรายด้านตามเกณฑ์ค่าคะแนนที่กำหนด ดังนี้

ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3

น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (ประกอบ กรรณสูตร.2542:73)

4.51 - 5.00	หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม การวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) มีสูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์.2544:35)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544:69)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสอง

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อมูล

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานได้แก่ ค่า F-Test (2 Way ANOVA)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY